

Barns undring i utetiden om vinteren

Hvordan kan ansatte i barnehagen legge til rette for og møte barns undring i utetiden om vinteren?

Ida Andrea Jamtøy

[kandidatnummer: 8]

Bacheloroppgave

[BHBAC3990]

Trondheim, april 2024

Bacheloroppgaven er et selvstendig studentarbeid gjennomført ved Dronning Mauds Minne Høgskole for Barnehagelærerutdanning og er godkjent som en del av barnehagelærerutdanningen. Under utarbeidelse av oppgaven har studenten fått veiledning ved DMMH.

DronningMaudsMinne

HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	2
1.1 Tema og problemstilling	2
2. Teori.....	3
2.1 Hva er undring?.....	3
2.2 Barns undring.....	4
2.3 Hvordan møte barns undring om vinteren i utetiden?.....	5
2.4 Naturen i utemiljøet	6
3. Metode	7
3.1 Valg av metode	7
3.2 Planlegging av datainnsamling	8
3.3 Valg av informanter	9
3.4 Gjennomføring av intervju.....	9
3.5 Analysearbeid.....	10
3.6 Metodekritikk.....	11
3.6.1 Reliabilitet.....	12
3.6.2 Validitet.....	12
3.7 Etske retningslinjer	13
4. Presentasjon av funn og drøfting	13
4.1 Pedagogiske ledere sin forståelse av barns undring.....	14
4.2 Pedagogiske ledere sitt møte med barns undring.....	15
4.3 Pedagogiske ledere sin tilretteleggelse av barns undring.....	16
4.4 Muligheter og utfordringer ved barns undring om vinteren	18
5. Oppsummering	21
6. Referanseliste:	23
7. Vedlegg.....	25
7.1 Informasjon og samtykkeskjema	25
7.2 Intervjuguide	28

1. Innledning

1.1 Tema og problemstilling

I løpet av mine tre studieår på Dronning Mauds Minne Høgskole har jeg vært igjennom tre praksisperioder i tre forskjellige barnehager, og i tillegg har jeg fire års erfaring med det å jobbe som vikar i barnehage. På de tre praksisperiodene har jeg opplevd at barna har kommet bort og spurt om alt mulig, og noen ganger har det vært vanskelig å svare på noen av de spørsmålene de har kommet med. Jeg har også vært med på selve undringen til barna, der jeg har latt de fått kommet med sine synspunkter på egen hånd, i for eksempel en formingsaktivitet eller utelek. Jeg har også erfart hvor nysgjerrige barn faktisk er og hvor mye de lurer på, derfor synes jeg barns undring er et utrolig spennende tema som jeg fikk lyst til å forske mer på, spesielt i utetiden om vinteren. Dermed vil jeg undersøke hvordan undringen til barna jobbes med om vinteren, da jeg har lagt merke til at den blir «usynlig» om vinteren enn hva den er i andre årstider.

Undring er et tema alle barnehager bør og skal jobbe med, dette står også i rammeplanens innhold og oppgaver (2017). Det står blant annet at barnehagen skal jobbe med undring, og at de ansatte skal være med å støtte undringen til barna (Kunnskapsdepartementet, 2017). Barnehagen jeg har jobbet i utenfor studiene, har hatt fokus på undring, men jeg ønsker å finne ut hvordan pedagoger i flere barnehager jobber med temaet barns undring i utetiden, spesielt om vinteren.

I løpet av mine praksisperioder har jeg sett at barna undrer seg nesten hele tiden, de undrer seg gjerne sammen med flere barn. Under mine praksisperioder har jeg også opplevd at de ansatte ikke tar frem undringen i like stor grad i de kalde årstidene, den kommer mer til syne når det er vår og sommer. Derfor synes jeg det kunne være interessant å finne ut om hvordan barnehagen og de ansatte faktisk jobber med barns undring om vinteren. Dette synes jeg er et spennende tema og vil finne ut mer av dette, derfor har jeg tatt for meg følgende problemstilling: «*Hvordan kan ansatte legge til rette for og møte barns undring i utetiden om vinteren?*»

I denne problemstillingen skal man finne ut hvordan de barnehagene og de pedagogiske lederne jeg har valgt å intervjuer jobber med undring om vinteren. Ut ifra svarene jeg får av

mine informanter, så vil ikke dette være tilstrekkelig som en fasit, og svarene reflekterer heller ikke at alle barnehager jobber slikt i praksis. Noen kan jobbe mer eller mindre med det, det er veldig individuelt fra barnehage til barnehage. Informantene mine gir meg heller et innblikk i hvordan de legger til rette for og møter barns undring om vinteren, nettopp det som jeg skal undersøke i dette forskningsprosjektet.

2. Teori

I teoridelen kommer jeg til å presentere blant annet hva undring betyr, hva den betyr for barna, hvordan man kan møte barns undring om vinteren i utetiden og om naturen i utemiljøet. Videre vil jeg se på hvordan informantene mine opplever, erfarer, støtter og møter barns undring i utetiden om vinteren ved bruk av min intervjuguide. Her kommer også pensumlitteraturen jeg vil bruke gjennom hele mitt forskningsprosjekt til å bli presentert.

2.1 Hva er undring?

Begrepet undring har et bredt spekter så det kan være vanskelig å definere begrepet, dette er noe Amundsen nevner i boka om *barns undring*. Hun skriver blant annet at undring kan deles inn i både substantiv, verb og adjektiv. Når det er snakk om substantivet vil det bety nysgjerrighet, spekulering eller tvil. Verbet «å undre seg» handler om å lure eller fundere på noe, mens adjektivet antyder at noe er underlig eller underfullt, som vil si at noe spesielt på en rar eller fin måte, som kan være vanskelig å forklare fullt ut. Videre skriver Amundsen at undring kan også være en følelse av overraskelser, erfaringer, noe som er fremmed eller noe som er uvanlig (Amundsen, 2013, s. 13-14).

Opdal hevder i Amundsen (2013) at det er et skille mellom det med undring og nysgjerrighet, og at de to kategoriene har en ulik måte å tenke på. Han mener at nysgjerrighet kan knyttes til en aktiv mestring av omgivelsene og når vi undrer oss setter vi oss spørsmålstegn på det vi vil vite. Opdal påpeker at undring handler om det å føle på overveldelse, ærefrykt og ydmykhet, samtidig som at undring kan handle om at noe er utilstrekkelig og det man møter på kan romme noe annet og mer (Amundsen, 2013, s. 62).

Amundsen har også en annen god definisjon på hva undring kan handle om. Hun skriver blant annet at undring kan ses i sammenheng med frykt og det som oppleves som skummelt, farlig

og trist. Hun mener det er viktig å ta dette med seg når det er snakk om barns undring, på grunn av at verden ikke bare er vakker og spennende, men også skummel og trist, noe som kan vekke vår undring. Barna opplever utrolig mye nytt hver dag, noe som kan vekke deres undring. Videre skriver hun at undring kan føre til at man føler seg rådvillhet og at man blir forvirret, men det kan også handle om å få vite (Amundsen, 2013, s. 14).

2.2 Barns undring

Ifølge Amundsen vekkes undring ofte hos barn (Amundsen, 2013, s. 29). Dette er noe som kan oppstå hver eneste dag i barnehagen. De fleste barn stiller gjerne undrende spørsmål med bruken av spørreordene «hva», «hvordan» og «hvorfor». Noen eksempler på dette kan være «hvorfor er det snø om vinteren?», «hva skjer med gresset og blomstene når snøen ligger over?», «hvorfor har ikke trærne blader på seg?». Drugli skriver blant annet når det er snakk om barns undring, så er det ikke snakk om at man skal legge skjul på at barn ofte kommer og stiller meningsløse spørsmål om alt som kommer inn til dem (Drugli, 2019). Barn kan som sagt komme å stille alle mulig slags spørsmål som de kommer på, og da bør man som voksen passe på å ikke gi svaret til barna med engang, men heller ta seg tid til å undre seg sammen med dem.

Barn er ifølge Amundsen nysgjerrige for å kunne finne ut av hvorfor ting er slik de er og for å skape mening og forstå sammenhenger (Amundsen, 2013, s. 109). Her kan det da være lurt å bruke tid sammen med barna, sette seg ned sammen med dem, være til stede og la de få tenke. Dette kan ses i sammenheng med det Drugli (2019) skriver. Hun skriver blant annet at voksne som ikke er engasjerte kan undertrykke barns nysgjerrighet og undring, men er man engasjert og tilstedeværende kan man hjelpe barna med å utvikle denne ressursen de har (Drugli, 2019). Amundsen påpeker også at det å utforske naturen sammen med barna gjør oss selv mottakelige for det som er i rundt oss, dette innebærer å bruke øynene og nesa uansett hvor vi befinner oss og hvilke resurser vi har (Amundsen, 2013, s. 30).

Ifølge Amundsen henger barns undring sammen med medvirkning og dannelselse. Dette handler om hvordan spørsmålene til barna blir møtt av de voksne. Pedagogen Winger (2008) hevder i Amundsen (2013) at det at medvirkning henger sammen med barns undring, handler om at her får barna føle på en selvbestemmelse og får uttrykt det de føler og undrer seg over, der de føler at de blir tatt på alvor. Amundsen skriver videre at som voksen kan vi hjelpe barna i

deres tolkninger og forståelser ved å ha undringssamtaler sammen med dem (Amundsen, 2013, s. 93). Videre poengterer Amundsen at de ansatte i barnehagen må ta barns spørsmål og undring på alvor, der de skaper rom for undring, opplevelser og gode samtaler (Amundsen, 2013, s. 94). Her ser man hvor viktig det er å ta barns spørsmål på alvor, og møte dem med anerkjennelse.

2.3 Hvordan møte barns undring om vinteren i utetiden?

Det å møte barns undring om vinteren spesielt i utetiden kan virke som utfordrende. Som regel undrer barna seg mer enn man tror, det kommer bare ikke like synlig om vinteren enn som på sommeren. Det sies at undring vekkes ofte hos barn (Amundsen, 2013, s. 29). Da kan det være lurt å møte barna på deres nivå og stille åpne spørsmål. Brenifier (2003) nevner i Amundsen (2013) at som voksen har man tre holdninger eller væremåter når det er snakk om at barns undring og utspørring opphører. Den første holdningen som er den vanligste, er at de voksne ikke lytter til det barna har å si og går sin vei. Den andre væremåten Brenifier beskriver handler om at man som voksen gir barna *ferdiglagde svar* på det de undrer seg over, og dette kan være med på å føre til at barna ikke tørr å stille spørsmål da de ikke blir verdsatt. Den tredje holdningen handler om det å ha være *nedlatende* til barna. Dette innebærer at barnet blir gjort narr av, selv om hensikten muligens var å uttrykke seg om noe viktig. Alle disse tre holdningene og væremåtene handler om at man som barnehagelærer ikke viser respekt for barna (Amundsen, 2013, s. 186- 190).

Når barna utforsker verden, spiller barnehagelæreren en viktig rolle, dette skriver Olaussen (2014). Hun skriver videre at barnehagelæreren kan være der for barna for å bekrefte, veilede og være åpen om ulike prosesser barna kaster seg inn i (Olaussen, 2014, s. 217). Her ser man måten vi opptrer sammen med barna har mye og si for deres undring. Undring er noe som skjer spontant hos barna, og de kan plutselig komme med spørsmål uten at vi er forberedt på det. Da er det lurt at vi er der for barna og lar dem stille spørsmål og undre seg.

Amundsen understreker blant annet at det er tre ting som kreves av de voksne og dette innebærer; nummer 1: *de voksne skal være lydhøre til barna*, nummer 2: *man skal stå barnet nært* og nummer 3: *man skal kunne gå i ulike dialoger sammen med barna*. Videre skriver hun at man kan se dette i sammenheng med noe som kalles for moralsk nærvær, og dette er veldig sentralt i den etiske tenkningen til Emmanuel Lévinas. Amundsen poengterer at det moralske

ansvaret vårt er å respondere og lytte til det den andre sier (Amundsen, 2013, s. 184). Her ser man viktigheten ved å være lydhør og vise respekt ovenfor barna. Bae (2005) hevder i Amundsen (2013) at man også skal kunne møte enkelt barna som et individ og at man skal kunne anerkjenne dem som subjekter. Det handler rett og slett om å møte barna som medmennesker der de deler sine følelser, meninger og tanker (Amundsen, 2013, s. 184).

Negaard hevder i Ertzeid sin forskingsartikkel at når snøen kommer kan man utforske med snø og is sammen med barna. Han mener at man bør se på det som muligheter og ikke utfordringer, der man kan bruke nærmiljøet. Det nevnes også at man for eksempel kan ha den første snøen som en merkedag i barnehagen (Ertzeid, 2023). Dette kan være med på å føre til at barna vil være mer ute, trives og opplever glede i utetiden om vinteren. Ifølge Buaas er det en gledens dag for barna når den første snøen kommer. Hun nevner også at det åpner seg nye muligheter for barna der de for eksempel bygger snømenn, ulike borger og snølykter. Ofte er det barna selv som tar initiativet til aktiviteter man kan gjøre med den første snøen, mens de voksne ikke legger så mye til rette for det (Buaas, 2016, s. 91). Her ser man eksempler på at barna undrer seg mer om vinteren enn man tenker at de gjør, men at de voksne må rette oppmerksomheten sin til det og være med å legge til rette for og møte barns undring der de er.

2.4 Naturen i utemiljøet

Barna er ute i all slags vær i barnehagen. Det vil si at naturen og utemiljøet spiller en stor rolle i løpet av deres barnehagehverdag. Kibsgaard påpeker at naturen i seg selv er en uendelig kilde til undring og fantasi, der naturen inspirerer barna og skjærper sansene deres (Kibsgaard, 2014, s. 148). Naturen kan bidra med så mangt, noe Bakke også poengterer. Hun skriver blant annet at naturen kan by til ulike samtaler sammen med barna, som kan utfordre hvordan vi tenker, vår språkforståelse, nysgjerrighet og evnen til å undre seg (Bakke, 2022, s. 24). Det at vi har undringssamtaler sammen med barna kan føre til at de undrer seg mer over det som blir sagt, og at de danner seg sine egne forklaringer på det de undres over.

I rammeplanen står det blant annet at personalet skal legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring (Kunnskapsdepartementet, 2017). Her får man innblikk i hva personalet skal gjøre for at de skal kunne legge til rette for barns undring. Dette kan sees som et slags minstekrav til personalet. Ifølge Amundsen er det viktig å gi rike naturopplevelser til barna, siden den vil gi

reaksjoner som for eksempel glede, forståelse og undring (Amundsen, 2013, s. 31). Det er også viktig å huske på at man kan oppleve naturen på barnehagens område og innendørs også. Man må ikke alltid tenke at naturen oppleves kun ute i naturen, da begrenser man mulighetene man har med naturen og undring, dette påpeker Bakke (Bakke, 2022, s. 140). Da kan man få rike opplevelser og erfaringer med naturen, uansett om det er dårlig vær eller ikke, for da kan man for eksempel ta det med innendørs om det skulle være behov for det. Det står også i rammeplanen at barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får med seg ulike erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen i ulike årstider (Kunnskapsdepartementet, 2017).

3. Metode

Bergsland & Jæger har en god definisjon på hva metode handler om. De skriver blant annet at metode handler om å få informasjon eller svar på det man undersøker. Det dreier seg blant annet om å samle inn data, analysere den og deretter tolke det man har samlet inn (Bergsland & Jæger, 2022, s. 28). Man har også flere metoder, men de to metodene som blir brukt mest er kvantitativ og kvalitativ metode. Ifølge Larsen er valg av metode viktig for å kunne undersøke hvilken informasjon man trenger til det man skal undersøke (Larsen, 2017, s. 25). Før man velger hvilken metode man vil bruke, bør en først finne ut av hva man vil undersøke og hva man ønsker å få svar på. Deretter velger man den metoden som vil passe best til det man skal samle inn av data. Kvantitativ metode brukes gjerne når man for eksempel skal samle inn data ved bruk av spørreundersøkelser. Ved kvantitativ metode er man opptatt av målbare enheter, der man for eksempel finner en prosentandel av det man spør om. Valg av kvalitativ metode brukes gjerne i intervju og observasjoner, der man får se og høre om ulike opplevelser, meninger og erfaringer, noe som passer til mitt forskningsprosjekt og problemstilling (Thagaard, 2018, s. 16).

3.1 Valg av metode

I mitt forskningsprosjekt har jeg valgt å bruke kvalitativ metode der jeg intervjuet to pedagogiske ledere fra to forskjellige barnehager. Grunnen til at jeg valgte intervju som forskningsmetode er på grunn av at jeg ville få vite informantene mine sine opplevelser og erfaringer med det at barn undrer seg om vinteren, og jeg ville få et innblikk i hvordan deres barnehage jobber med det. Samtidig tenker jeg at intervju som innsamlingsmetode passer

veldig godt til problemstillingen min som handler om: «*Hvordan kan ansatte legge til rette for og møte barns undring i utetiden om vinteren?*». Det finnes flere metoder man kan velge mellom når det er snakk om kvalitativ metode, og det kan være intervju, observasjon, prosjektarbeid, videoopptak, samtaler med barn og dokumentanalyser (Bergsland & Jæger, 2022, s. 29). Med intervju som datainnsamling kan man ifølge Thagaard blant annet få innblikk i informantenes sine opplevelser, tanker og følelser (Thagaard, 2018, s. 89). Her ønsker jeg som nevnt tidligere å høre informantene sine erfaringer, derfor valgte jeg kvalitativ metode med intervju som datainnsamling. Gjennomføring av intervju er ifølge Thagaard en spesielt passende tilnærming for å kunne forstå hvordan informantene oppfatter og forstår seg selv, og omgivelsene rundt seg (Thagaard, 2018, s. 53). Siden jeg er opptatt av å høre om opplevelsene og de ulike erfaringer informantene mine har, ble kvalitativ metode med intervju som datainnsamling et veldig lett valg i mitt forskningsprosjekt.

3.2 Planlegging av datainnsamling

Før intervjuet ble gjennomført lagde jeg et informasjons- og samtykkeskjema som informantene måtte krysse av om de ville bli med i mitt intervju (Vedlegg 1). Jeg dro i de ulike barnehagene og ga dette skjemaet til de to pedagogiske lederne jeg ville intervju og håpte på positive svar, noe jeg fikk. Jeg hadde også skrevet ned spørsmål til intervjuguiden som hver informant fikk sammen med informasjons- og samtykkeskjemaet, slik at de kunne forberede seg til jeg kom tilbake for intervju. I intervjuguiden startet jeg først med noen kartleggende spørsmål, som blant annet hvor mange år de har jobbet i barnehagen. Grunnen til at jeg startet med slike spørsmål var fordi den infoen er dyrebar for å kunne se om forskjell i alder og erfaring kan påvirke synet informantene har på undring. Ifølge Dalen handler intervjuguide om viktige temaer og relevante spørsmål, som sammen skal dekke de viktigste områdene som studien skal belyse/tolke. Videre forklarer hun at det er krevende å utarbeide en intervjuguide, derfor kan det være lurt å ha problemstillingen liggende foran seg når man jobber med temaet og spørsmålene som skal være relevante i forhold til problemstillingen (Dalen, 2020, s. 26). Deretter lagde jeg spørsmål som passet til problemstillingen min, slik at jeg kan få svar på det jeg forsker etter. Spørsmålene jeg hadde skrevet til intervjuguiden min, sendte jeg inn til veiledning før jeg kunne ta det med til mine informanter. Grunnen til det var for at da kunne veilederne mine korrigere om spørsmålene ikke var relevante i forhold til min problemstilling.

3.3 Valg av informanter

I forskningsprosjektet mitt var jeg opptatt av å finne informanter som har en god faglig kompetanse og som har fokus på barns undring. Dalen hevder at det kan være fornuftig å ha flere informanter enn bare en, ettersom dette gjør det mulig å undersøke hvordan de ulike partene kan oppfatte den samme situasjonen (Dalen, 2020, s. 50). Jeg hadde på forhånd tenkt meg ut to informanter og de var lett å finne da jeg har hatt kontakt med de fra før. Begge partene var interesserte i å være med på dette forskningsprosjektet, så jeg fikk svar veldig raskt. Jeg valgte også og ha informanter fra forskjellig barnehage, slik at jeg kan se om det er noen forskjeller og sammenligne dem. Informantene mine vil bli fremstilt som informant 1 og informant 2 videre i forskningsprosjektet mitt, siden de skal være anonymisert. Jeg har som sagt hatt kontakt og vært i dialog med informantene mine fra før. Informant 1 har jobbet i barnehagen i 4 år og jobber med barn fra 1-6 år, og er veldig opptatt av barns undring, noe som kommer frem under intervjuet. Informant 2 jobber i en annen barnehage, og har jobbet der i 4 år, og har en masterutdanning med vekt på ledelse, samtidig som at hen har gått linjen med vekt på natur og friluftsliv. Informanten jobber på avdeling med barn fra 1-6 år, men primært 3-6 åringer, men i barnehagen så bytter de litt på, siden alle er under samme tak og jobber som regel om med det samme.

3.4 Gjennomføring av intervju

Jeg gjennomførte to intervjuer av to pedagogiske ledere fra forskjellige barnehager. Vi hadde på forhånd avtalt et tidspunkt jeg skulle komme i barnehagen for å gjennomføre intervjuet, og jeg hadde sendt intervjuguiden på forhånd slik at de kunne forberede seg til da jeg kom i barnehagen. Siden jeg ikke hadde søkt til SIKT (tidligere NSD), måtte jeg skrive ned for hånd det informantene svarte på intervjuguiden. Begge informantene hadde gjort seg noen tanker rundt spørsmålene i intervjuguiden slik at de var forberedt. Dette førte til at jeg tok med meg gode svar fra intervjuguiden inn til mitt forskningsprosjekt, og jeg følte på at informantene hadde svart på problemstillingen min. Under intervjuet mitt var jeg opptatt av å ha et åpent intervju. Et åpent intervju handler om ifølge Dalen at informantene skal fortelle mest mulig om sine egne erfaringer (Dalen, 2020, s. 26). Dette gjorde jeg ved å gi informantene god tid, og var det noe jeg ville vite mer av med tanke på deres opplevelser, så stilte jeg oppfølgings spørsmål. Ved å fokusere på dette fikk jeg den datainnsamlingen jeg var ute etter.

Intervjuene ble gjennomført i slutten av vintermånedene og dette kan muligens ha en effekt på informantenes svar. Hadde jeg intervjuet de på sommeren eller høsten, så kan det hende de ikke hadde jobbet mye med undring i vintermånedene der og da, men siden det ble gjennomført om vinteren så kan det hende de allerede var mer oppmerksomme på temaet. Informantene strevde heller ikke med å svare på intervjuguiden, noe som kan tyde på at det var lett å tenke på hvordan de jobber med temaet siden vi allerede var i en vintermåned.

Når man skal gjennomføre slike intervju er det viktig å tenke på hvordan man opptrer og hvordan man stiller spørsmålene. Dette poengterer Dalen, der hun skriver at måten man stiller spørsmålene på skal virke innledende på informanten sin fortelling, der informanten kan fortelle om sine opplevelser (Dalen, 2020, s. 27). Før jeg startet med intervjuene var jeg veldig påpasselig med å formidle at ingen svar er feil, men at jeg er ute etter å høre om deres opplevelser og erfaringer. Jeg lot informantene mine bruke god tid på hvert spørsmål, i tilfelle de skulle komme opp med noe mer. Dalen skriver også at det er viktig å gi tid på slutten av samtalen, der man ikke løper med engang når man har fått det man trenger (Dalen, 2020, s. 35). Dette var noe jeg var flink til å gjøre, jeg tok meg god tid og prøvde å ikke stresse etter intervjuet var ferdig, men heller bruke tid på å snakke i tilfelle noe mer plutselig skulle dukke opp.

3.5 Analysearbeid

Det første jeg gjorde etter jeg har fått inn datainnsamlingen min, var å lese over transkriberingen jeg har skrevet ned. Som nevnt tidligere søkte ikke jeg til SIKT, dermed kunne jeg begynne å analysere transkriberingen rett etter jeg har intervjuet informantene mine. Thagaard skriver at det er vanlig å kode data i en kvalitativ analyse. Det å kode handler om at vi deler opp teksten og markerer deler av teksten med kodeord (Thagaard, 2018, s. 153). Derfor har analysearbeidet mitt falt på å bruke strategien som handler om kode og kategorisering, som en tematisk analysestrategi. Ifølge Eggebø er tematisk analyse en metode for å kunne analysere, identifisere og skille temaet i datamaterialet (Eggebø, 2019). I mitt analysearbeid har jeg valgt å dele opp i ulike kategorier og markere i ulike farger det som er mest relevant i forhold til problemstillingen min: *«Hvordan kan ansatte legge til rette for og møte barns undring i utetiden om vinteren?»*

Da jeg hadde lest over transkriberingen min så jeg på svarene til informantene mine og deretter kodet og markerte jeg med farger på det som var mest relevant med tanke på min problemstilling. Etter det delte jeg opp i ulike kategorier for å finne temaer som gir meg svar i forhold til problemstillingen min. Ifølge Thagaard inndeler vi teksten i mer generelle kategorier når vi grupperer de kodete temaene våre i overordnede kategorier. Dataen som har blitt kodet bidrar til å fremheve sentrale mønstre i dataen. Videre skriver hun at når de kategoriene som representerer de sentrale temaene i teksten er utviklet, hjelper kategoriseringen oss med å koble sammen temaene som hver kode representerer (Thagaard, 2018, s. 154). Jeg var forsiktig med å ikke ta bort all data da jeg kunne få bruk for dette senere i analysen min. Dette skriver også Thagaard noe om, der hun poengterer at man bør legge merke til data som ikke passer inn i de ulike kategoriene, slik at man får en motvekt mot de begrensningene som de ulike kategoriene innebærer (Thagaard, 2018, s. 155). Da jeg hadde kodet og markert datainnsamlingen min med ulike farger, endte jeg først opp med seks ulike kategorier. Dette opplevde jeg som rotete og overflødig, så jeg begrenset dem ned slik at jeg kunne få et enklere bilde på mine informanternes synspunkter, erfaringer og opplevelser. Dermed fikk jeg forankret dem ned til fire, som jeg følte var mest relevant i forhold til problemstillingen min. Dette er noe vi kommer tilbake til senere i forskningsprosjektet.

3.6 Metodekritikk

I en bacheloroppgave er det viktig å være kritisk uansett til hvilken metode man har valgt og hvordan man samler inn data. Grunnen til at man må være kritisk er fordi det både finnes svakheter og styrker ved metoden en velger. Jeg har som nevnt tidligere, valgt intervju som datainnsamling som har ført til at jeg har fått gode og relevante svar med tanke på min problemstilling: *Hvordan kan ansatte i barnehagen legge til rette for og møte barns undring i utetiden om vinteren?* Bergsland & Jæger skriver blant annet at innenfor kvalitativ forskning er begrepene *reliabilitet* og *validitet* sentrale innenfor kvalitetsvurderingen (Bergsland & Jæger, 2022, s. 43). Samtidig så har jeg kun intervjuet to pedagogiske ledere, så de svarene jeg fikk av mine informanter er ikke fasiten på hvordan barnehagene bør jobbe, men et innblikk i hvordan de jobber med det gitte temaet. Det jeg kunne ha gjort for å styrke dette forskningsprosjektet mer, er og hatt flere intervju med andre pedagogiske ledere for å se om de har en felles eller ulik forståelse, og hvordan deres barnehage jobber, se om det er flere forskjeller eller likheter.

3.6.1 Reliabilitet

«Reliabilitet handler om hvor pålitelig datamaterialet er, hvordan det samles inn og hvordan det bearbeides, analyseres og tolkes.» (Bergsland & Jæger, 2022, s. 44). Med andre ord handler det om arbeidet som er blitt gjort har blitt utført på en pålitelig og forsvarlig måte. Videre forklarer Bergsland & Jæger at man kan øke sin reliabilitet ved å gi en åpen og detaljert framstilling av forskningsprosessen, slik at andre kan være med å vurdere alt fra metodevalg til de empiriske funnene (Bergsland & Jæger, 2022, s. 44). Det er nettopp derfor teori, metodevalg, funn, analyse, drøfting og vedlegg er tilgjengelig slik at lesere har grunnlag til å danne egne meninger, uavhengig av forfatteren. En av mine informanter, som nevnt tidligere, har en bachelorgrad med vekt på natur og friluftsliv, samtidig en mastergrad i barhageledelse, og dette kan være viktig for reliabiliteten med tanke på mine funn. Reliabiliteten har blitt svekket da jeg ikke hadde søkt til SIKT og kunne ikke bruke lydopptak under intervjuet mitt. Hadde jeg brukt lydopptak kunne reliabiliteten vært sterkere. Det jeg gjorde for å styrke reliabiliteten var å lese over transkriberingen av intervjuene mine rett etter jeg hadde gjennomført det, slik at jeg kunne fylle inn mer om det var noe jeg hadde glemt å notere under intervjuet. Transkriberingen var allerede på plass siden jeg skrev ned for hånd, og da kunne jeg umiddelbart begynne å analysere svarene jeg hadde fått.

3.6.2 Validitet

Bergsland & Jæger skriver blant annet at validitet i kvalitativ forskning knyttes gjerne til troverdighet og overførbarhet. Dersom man anvender kvalitativt intervju som datainnsamling, må man kunne begrunne dette som et nøye gjennomtenkt valg i forhold til problemstillingen (Bergsland & Jæger, 2022, s. 44). Ifølge Thagaard knyttes validitet til de resultatene av forskningen og hvordan vi tolker dataen, samtidig som at vi styrker validiteten ved å gå igjennom analyseprosessen med et kritisk blikk (Thagaard, 2018, s. 189). Siden jeg skrev ned svarene for hånd kan det hende jeg ikke fikk med meg alt som mine informanter svarte på intervjuguiden, men hadde jeg søkt til SIKT og brukt lydopptak under intervjuet mitt, så kunne det ha vært med på å øke validiteten.

Jeg valgte kun en datainnsamling, som var intervju med kvalitativ metode. I etterkant ser jeg at jeg kunne ha brukt observasjon også med kvalitativ metode som datainnsamling, for å få et bedre svar og selv sett på hvordan barna faktisk blir møtt med undringen sin og hvordan de legger til rette for det, samtidig se hvordan de ulike barnehagene jobber i praksis. Dallon

(2020) hevder i Bergsland & Jæger (2022) at intervju og observasjon er knyttet sammen og vil kunne overlape hverandre innenfor kvalitativ forskning (Bergsland & Jæger, 2022, s. 36).

Videre poengterer Bergsland & Jæger at observasjonene man gjennomfører kan være med på å danne grunnlag for spørsmål til intervjuguiden, samtidig som at under intervjuene kan man finne svar på noe man vil observere (Bergsland & Jæger, 2022, s. 36).

3.7 Etiske retningslinjer

Man har noen etiske retningslinjer å forholde seg til før man for eksempel skal i mitt tilfelle, gjennomføre et intervju. Skal man ha intervju med lydopptak må man søke om lov til SIKT (tidligere NSD) for å få dette godkjent. Ifølge Bergsland & Jæger skal alle som benytter seg av personopplysninger i forskningsprosjektet melde dette inn. Hvis man bruker lydopptak skal man også søke (Bergsland & Jæger, 2022, s. 49). Dette var noe jeg valgte å ikke gjøre, så jeg gjennomførte intervju ved å notere ned på egenhånd, og det vil jeg si fungerte bra. Det stilles også krav til at informantene må godkjenne at de vil være med i dette forskningsprosjektet før man gjennomfører intervju, der de skulle sette et kryss på informasjon- og samtykkeskjema (Vedlegg 1). Jeg var også åpen til informantene mine at de kunne trekke seg når som helst, om de ville det, og at det bare var å ta kontakt om det var noe de lurte på. Etter alt dette var på plass, så kunne jeg gjennomføre intervjuet. Hadde jeg brukt lydopptak under intervjuet mitt måtte jeg også ha transkribert det, men siden jeg skrev ned forhånd så hadde jeg allerede svarene på plass og kunne begynne å analysere med engang. Her føler jeg at jeg sparte mye tid. For å ikke avsløre identitetene til mine informanter, så har jeg som nevnt tidligere valgt å kalle dem for informant 1 og informant 2. Dette poengterer også Bergsland & Jæger, der de skriver at i en bacheloroppgave må man gi fiktive navn til sine informanter, særlig om man gjennomfører intervju (Bergsland & Jæger, 2022, s. 47). Dette er på grunn av at her forteller informantene mine om sine egne opplevelser og erfaringer. Hadde ikke jeg anonymisert mine informanter kunne de blitt gjenkjent av andre, og da hadde jeg brutt tillitten min til dem da det står i samtykkeskjemaet (Vedlegg 1) at de forblir anonyme gjennom hele forskningsprosjektet.

4. Presentasjon av funn og drøfting

I denne delen kommer funnene mine fra datainnsamlingen til å bli presentert, der jeg deretter skal drøfte mine funn opp mot problemstillingen min som er «*Hvordan kan ansatte i barnehagen legge til rette for og møte barns undring i utetiden om vinteren?*». Ut ifra

analysearbeidet mitt har jeg valgt å fokusere på det som egner seg mest ut ifra det som mine informanter svarte under intervjuene som ble gjennomført. Jeg har også valgt å dele inn funnene og drøftingen i fire ulike kategorier, der jeg fokuserer på informantenes forståelse av barns undring, møte med barns undring, tilretteleggelse av barns undring, og muligheter og utfordringer med barns undring som informantene mine møter på i utetiden om vinteren.

4.1 Pedagogiske ledere sin forståelse av barns undring

Informantene ga uttrykk for at de hadde en god forståelse med begrepet *barns undring*. Ut ifra det informantene svarte under intervjuene kom det nokså like svar. Informant 1 ga uttrykk for at barns undring blant annet handler om at barna er nysgjerrige og har en lyst til å ville vite. Videre fortalte informant 1 at «*barns undring handler også om det å forundre og at undringen vil ingen ende ta, siden barna undrer seg om alt de kan møte på*». Gjennom undring så tilegner barna seg kunnskap om forskjellige fenomener i naturen om vinteren, hevder informant 1. Dette kan også støttes av det som står rammeplanen, som har blitt nevnt tidligere, der det står at personalet skal kunne legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring (Kunnskapsdepartementet, 2017).

Da informant 2 fikk spørsmål om hva hen legger i begreper *barns undring*, fortalte informant 2 at «*undringen til barna handler om hvordan de opplever verden og at de er nysgjerrige*». Dette støttes av Amundsen, der hun blant annet skriver at det er en nær forbindelse mellom undring og nysgjerrighet, der begge responderer på uforklarlige fenomener (Amundsen, 2013, s. 14). Videre poengterte informant 2 at undring er noe alle barn gjør. Informant 2 fortalte også at man må ta barns undring på alvor og at man må håndtere alle situasjoner som oppstår, men informant 2 forklarte at det har vært vanskeligere å gjøre det på vinteren enn i andre årstider. Dette kan ses i lys av det som står i rammeplanen, der personalet skal være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter (Kunnskapsdepartementet, 2017). Her ser man viktigheten med å være oppmerksomme på det barna interesserer seg for og legge til rette for at barna kan lære og undre seg i ulike situasjoner som oppstår.

Ut ifra svarene til begge informantene så ser man at de som sagt har en felles forståelse for begrepet, der de begge svarte at det handler om at barn er nysgjerrige. Dette samsvarer med det Amundsen skriver om undring, der hun skriver at substantivet for undring handler blant

annet om nysgjerrighet (Amundsen, 2013, s. 13). Informantene hevdet også at undring er med på å føre til læring, noe som kan støttes ut ifra det som står i rammeplanen. Der står det at personalet skal være med å støtte og berike barnas undring, nysgjerrighet, læringslyst og tiltro til egne evner (Kunnskapsdepartementet, 2017). Informant 2 fortalte at det er vanskeligere med barns undring på vinteren enn hva den er i de andre årstidene, og grunnen til det kan være at hen ikke får med alle ansatte i like stor grad enn hva man ønsker. Med tanke på min problemstilling er det viktig at de har fått en forståelse for begrepet *barns undring*, noe som kommer frem at de har, under intervjuet. Det at de har en forståelse for begrepet er viktig for at de kan møte barn og være nysgjerrige sammen med dem, slik at barna får uttrykt seg og fortelle om sine følelser og opplevelser.

4.2 Pedagogiske ledere sitt møte med barns undring

Informant 1 har ulike erfaringer med det å møte barns undring. Et eksempel som ble nevnt under intervjuet, var når barn møter den første snøen. Informanten fortalte at *«den første snøen har vært en stor undring for barna i barnehagen og at man må ta tak i det som barna undrer seg over, og ta det på alvor, noe som vi har forsøkt å gjøre»*. Som voksen er vi snare med å ikke la barna få tid til å undre seg, men at vi heller kommer med et svar. Informanten mente at det er viktig å ta seg god tid til barns undring, noe som kan støttes av det som står i rammeplanen. Her står det blant annet at personalet skal gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og komme opp med egne forklaringer ulike problemstillinger (Kunnskapsdepartementet, 2017). Ut ifra spørsmålene fra intervjuguiden hevdet informant 1 at som voksen må man også kunne aktivisere seg sammen med barna og ha tid til å undre seg sammen. Dette kan støttes av Kibsgaard, der hun skriver at når de voksne viser interesse ved barns undring og fortellinger, vil man kunne skape forståelse for hva barnet tenker, hvordan de reflekterer og hva de er opptatte av. Ved å gi barna respons på deres undring, kan de føle på at de blir anerkjent (Kibsgaard, 2014, s. 147).

Informant 2 fortalte at det er viktig at alle ansatte får en felles forståelse av begrepet *barns undring*. Videre sa informanten at *«man kan snakke i fellesskap om hvordan en skal opptre, være på barns nivå, sette seg ned med barna og stille dem åpne spørsmål, slik at vi kan undre oss sammen med dem i fellesskap samtidig som at de får uttrykt følelsene sine»*. Informant 2 hadde også noen erfaringer med å møte barns undring, alt fra snøen som fenomen. Dette

samsvarer med det Amundsen nevner, der hun skriver at barna kan uttrykke seg verbalt, kroppslig og lekende når de for eksempel skal utforske snøen (Amundsen, 2013, s. 105). Informant 2 sa: «*skal man klare å få til en god undring sammen med barna i utetiden, handler det om hvordan trivselen til barna er, hvordan de trives ute og at man klarer å møte barna i det de interesserer seg for*». Informant 2 sitt svar kan ses i sammenheng med Negaard (2022) i Ertzeid sin artikkel, der det blant annet står at barna kommer langt så lenge de har ull innerst og en dress som tåler vann (Ertzeid, 2023). Informanten hadde blant annet opplevd at noen barn ikke trives ute, på grunn av for dårlige klær og kulde. Dermed kan det være vanskeligere å få dem til å undre seg på vinteren enn hva det er i andre årstider. Dette er noe Bakke poengterer på en god måte, der hun blant annet skriver at det er viktig at barna er kledd riktig. Har barna på seg for mye eller for lite klær kan det være med på å føre til at de får et dårlig minne med for eksempel tur, slik at de heller ikke får med seg noen gode erfaringer (Bakke, 2022, s. 140). Med gode erfaringer menes erfaringer som bygger opp til trivsel. Man kan diskutere for at dårlige kledde barn kan få gode erfaringer, hvis erfaring ses på som kunnskap, der barnet kan ha lært at å være godt kledd er bedre enn å være dårlig kledd.

Ut ifra svarene til informantene, så hadde de nokså likt svar på hvordan de møter barns undring. Begge var opptatte av at man skulle møte barna på deres forutsetninger og interesser. Buaas poengterer blant annet at det er viktig å kunne gi barna tid og rom til å ta i bruk snøen, der vi voksne kan møte barna på deres premisser (Buaas, 2016, s. 92). Her ser man hvor viktig det er å ha god tid til å møte barna på deres nivå, for haster man seg i vei og maser på barna, så kan det føre til at de ikke lenger vil være med. Dette kan også ses i sammenheng med Brenifier (2003) sine tre voksenholdninger, som ble nevnt tidligere, som handler om at de voksne ikke lytter til barna, man gir ferdiglagde svar på det barna spør om og at man har en nedlatende holdning (Amundsen, 2013, s. 186-190).

4.3 Pedagogiske ledere sin tilretteleggelse av barns undring

Det å legge til rette for barns undring i utetiden om vinteren, kan være viktig for å få i gang undringsprosesser i fellesskap hos barna. Informant 1 nevnte blant annet at «*det er vi voksne som må kunne legge til rette for undring blant barna, der man for eksempel kan legge til rette for undrende samtaler sammen med dem, og undre seg om noe vi vet de interesserer seg for*». Dette støttes av det som står i rammeplanen, der personalet skal stimulere barnas undring og

evne til å stille spørsmål, søke opplevelser, ta initiativ og mestre nye ting (Kunnskapsdepartementet, 2017).

Informant 1 nevnte også at man kunne jobbe med gitte temaer, som for eksempel ved å lage ulike skulpturer med is sammen med hele barnegruppen, men at det til tider var krevende med å få med alle ansatte på det. Det at man jobber med å lage isskulpturer kan være med på å føre til at barna kan danne ulike undringssamtaler mellom seg, og at den voksne kan være med å bidra på tankeprosessen deres. Dette kan støttes av rammeplanen, der det står at personalet skal være med på å støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem (Kunnskapsdepartementet, 2017). Det ble også nevnt at informanten har snakket om det å legge til rette for barns undring under et personalmøte, der de i personalet har blitt enige om at man må kunne aktivisere seg sammen med barna om vinteren. Dette gir meg et innblikk i at de tar undringen seriøst, og at de er opptatte av å få med alle barna, men at det ikke fungerer om man ikke er en aktiv voksen. Dette skulle jeg likt og kommet i barnehagen for å observere og undersøke hvordan de jobber med det i praksis.

For meg så virker det som om at informant 2 har opplevd det som vanskeligere enn informant 1 med det å få med barn på undrings prosesser om vinteren enn hva det har vært i andre årstider. Informant 2 har tenkt på at man for eksempel kan ta med seg snøen innendørs om det skulle være for «dårlig vær» til å være ute. Videre fortalte informanten at *«det er regler som vi må forholde oss til om temperaturen blir for lav, og spesielt om vinteren blir det ekstra kaldt, og mange av barna finner ikke gleden med å være ute i for kaldt vær»*. Informant 2 nevnte at man kan for eksempel ta med seg undringen og fenomenet innendørs og det kan være med på å føre til at barna opplever glede og får med seg ulike erfaringer med snøen som fenomen, noe jeg synes er en veldig god ide. Dette kan også være med på å føre til at barna får positive opplevelser med snø og undring om vinteren. Jeg tenker at barn kan få med seg flere erfaringer med å være ute i «dårlig vær», man trenger ikke være ute i flere timer, men en liten tur hadde ikke skadet. Jeg tror det handler mer om de voksnes tilnærminger til været, spesielt om vinteren. På grunn av regelen om temperatur som informant 2 nevner, så er det en veldig fin tilnærming å ta med seg fenomener innendørs.

Videre fortalte informant 2 at de ansatte må bidra for å kunne få barna inn på et spor, spesielt om vinteren, og dette kan da videreføres til et prosjekt i fellesskap. Informant 2 sa: *«vi har også snakket om hvordan vi kan legge til rette for barns undring under avdelingsmøter, men vi*

har ikke snakket spesifikt om hvordan vi kan gjøre det om vinteren, men det har blitt tatt opp til diskusjon om hvordan de skal gjøre det». Dette kan støttes av Amundsen, der hun tror på at det er viktig å ha fokus på voksnes væremåter vis- à- vis barn, diskusjoner i personalgruppa om holdninger og verdier, prøve å skape undringsfylte miljøet der man legger til rette for det fysiske miljøet (Amundsen, 2013, s. 185). Her ser man hvor avgjørende det er å fokusere på sin rolle og hvordan man skal kunne jobbe sammen for å legge til rette for barns undring. Informanten nevnte at de hadde prøvd ut undringssamtaler under ulike måltidsituasjoner, der de voksne har dratt opp enkle spørsmål som barna kan undre seg over. Dette kan være en fin måte å få med alle i barnegruppen på undringen, enn at de kun skal få lukkede spørsmål der de bare svarer ja eller nei og barna får ikke uttrykt sine følelser. Informant 2 mente at dette er med på å bidra til et bedre samspill i barnegruppen, samtidig som at barna som oftest tar med seg undringen videre i utetiden.

Ut ifra det informantene har sagt, virker det som om at begge jobber med det å legge til rette for undring, men at det kan føles som vanskeligere i denne årstiden. Det ser ut som informant 1 jobber og tenker mer på temaet enn hva informant 2 gjør. Selv om informant 2 har gått linjen med vekt på natur og friluftsliv og man tenker automatisk at de jobber med slike tema, så er det forståelig at det kan være vanskeligere med barns undring om vinteren hvis de ansatte ikke viser like stor interesse for det. Siden det står i rammeplanen at man skal jobbe med barns undring, så viser likevel informantene at de begge tar barns undring på alvor, men at det kan virke utfordrende å gjennomføre det i praksis, spesielt på vinteren når det blir for kaldt.

4.4 Muligheter og utfordringer ved barns undring om vinteren

Det finnes flere muligheter når det er snakk om barns undring om vinteren. Bakke skriver blant annet at når årstidene endrer seg gir det mange muligheter for å kunne undre seg, utforske og oppdage. Det at det blir kaldere, tidligere mørkt og bladene på trærne faller av, legger barna også merke til (Bakke, 2022, s. 161). Dette fikk jeg svar på under intervjuene.

Informant 1 uttrykte: *«En mulighet med å jobbe med barns undring om vinteren er å for eksempel ha prosjekt eller et eksperiment der vann blir til is, snø som blir til vann eller istappen som blir større og større. Dette er noe jeg har gjort med en barnegruppe før, og som har vist seg å fungere godt. Deretter kan man spinne det videre på barns nysgjerrighet og*

undring, som kan utvikle seg til et større eksperiment eller prosjekt». Dette kan støttes av det Bakke påpeker, der hun beskriver at de beste eksperimentene er de som kan fremstille de grunnleggende egenskapene naturen har å tilby. Her kan man for eksempel starte med å smelte snø og se hva som skjer, hvis barna fortsatt er interessert i dette kan man utvikle det videre til et større prosjekt (Bakke, 2022, s. 79). Dette samsvarer med det informant 1 svarte under intervjuet. Som nevnt tidligere hadde også barna en stor interesse for den første snøen, som også kan være en mulighet til å ta del i barnas undring.

Informant 1 ga uttrykk for at hen er opptatt av å undre seg sammen med barna, der man stiller dem spørsmål tilbake og ikke gir dem svaret med engang, altså at man gir dem åpne spørsmål. Slik Drugli påpeker så vokser ikke undring frem av seg selv, men at den voksne må som regel starte ulike undringsprosesser, siden de kan se hva de enkelte barna interesserer seg for, og viser barna hele tiden at det er noe nytt som de kan finne ut av. Hun skriver også at som voksen er det viktig å tilby barna et miljø som er med på å stimulere trangen til å undre seg, og følge dem og berike deres undring (Drugli, 2019).

Mulighetene informant 2 så på ved barns undring om vinteren var nokså likt med svarene som informant 1 kom med, men det var noen forskjeller. Det informant 2 og deres barnehage gjør om vinteren var blant annet å bruke snøen som fenomen, der de som regel går og ser om de kan finne dyrespor når de er ute på tur. Dette kan støttes av Bakke, der hun skriver blant annet at det viktigste er å ikke stresse på tur, men å ha god tid. Ved en slik tur setter man av tid til å kunne undersøke og se på ting man møter på (Bakke, 2022, s. 140). I dette tilfellet går som sagt informant 2 og deres barnehage og ser etter dyrespor, og her kan man få til fine undringssamtaler sammen med barna der de for eksempel kan undre seg over hvilket dyr de tror det er ved å se på fotavtrykket og hvordan de ulike dyrene overlever om vinteren. Ifølge Bakke er det viktig å huske på at det finnes muligheter til å oppleve naturen innenfor barnehagens område også, man må ikke alltid på tur utenfor barnehagen. Hvis man ikke tenker på dette så begrenser man mulighetene for å kunne få gode opplevelser med naturen sammen med barna (Bakke, 2022, s. 140).

Informant 2 fortalte også om en annen mulighet ved barns undring om vinteren: *«vi har også sett på muligheten med å se på hva som skjer når det blir is, for jeg har opplevd at barna har stor interesse for snøen og isen når den kommer, og dette er noe vi kan gjøre innenfor barnehagens uteområde*». Dette kan støttes av det som ble nevnt tidligere, der Neegaard

hevder i Ertzeid sin artikkel at man må se på snøen og isen som en mulighet der man kan bygge ulike ting (Ertzeid, 2023). Videre nevnte informant 2 at de også har vært mer opptatt av et resultatprosjekt, men ser at de må være mer åpne om å gjøre andre ting enn det som er planlagt.

Informantene fortalte også om noen utfordringer de har møtt på ved barns undring om vinteren. Informant 1 syntes det var noen utfordringer om vinteren, der hen fortalte at *«undringen er lettere å få til i andre årstider, men vi fokuserer på det og jobber så godt vi kan med det. Det er mye lettere å få til en god undrings prosess om våren, for da dukker det opp ting man ikke kan se når snøen ligger over, og da blir barna mer nysgjerrige»*. Samtidig ga informant 1 uttrykk for at det er vanskeligere å skulle få med hele personalet på undring om vinteren, da alle ikke har like god kunnskap og erfaringer med temaet.

Informant 2 hadde også møtt på noen utfordringer ved barns undring i utetiden om vinteren. Hen har som nevnt tidligere i forskningsprosjektet, gitt uttrykk for at undringen om vinteren kan være utfordrende til tider, siden den ikke kommer like mye til syne enn hva den gjør i andre årstider. Informant 2 formidlet: *«grunnen til at barns undring ikke kommer like synlig på vinteren kan påvirkes av mange faktorer, det kan for eksempel være mangel på personalets interesse og kunnskap, eller at barna ikke fenger seg i det vi voksne prøver å legge til rette for. Jeg har merket at noen av oss voksne er mer interessert enn andre i personalgruppen til å undre seg med barna, men det tror jeg er fordi de har mer kunnskap og erfaringer med det»*. Dette kan ses i sammenheng med det Amundsen skriver. Hun påpeker at det ikke er avgjørende om hvor mye kunnskap vi voksne har om naturen eller andre forhold, men heller vår evne til å kunne undre oss sammen med barnet (Amundsen, 2013, s. 30). Dette er noe man kan påpeke til de andre voksne, slik at de får informasjon om at kunnskapen man sitter inne med, er ikke avgjørende for å undre oss sammen med barna. Bakke poengterer at man bør ha litt kunnskap før man legger ut på tur for å kunne svare på det barna spør om. Hun skriver også at man kan forklare til barna at det er ikke alt man har kunnskap om, så da kan man heller finne ut av det man undrer seg på i fellesskap (Bakke, 2022, s. 140-141). Skal man ut på tur, ser man viktigheten ved å ha med seg litt kunnskap slik at barna får et svar på det de undrer seg over. Samtidig ser man også hvor viktig det er at vi har en evne til å kunne undre oss sammen med barna.

Mine informanter kom opp med ulike aktiviteter de prøver å gjøre sammen med barna der de kan få til en fin prosess med undring. Dette kan støttes opp mot Ertzeid (2023) sin artikkel, som ble nevnt tidligere, der det står mye om tips til hvilke muligheter man har om vinteren. I denne artikkelen hevder Negaard (2022) blant annet at man må ta i bruk snøen, isen og nærområdet sammen med barna. Går man på tur i nærområdet kan det hende man finner dyrespor og de er lettere å finne når det er snø, og det kan være en fin aktivitet å gjøre sammen med barna (Ertzeid, 2023).

Begge informantene mente at en mulighet ved barns undring om vinteren, var blant annet at som voksen må man kunne bidra til barns undring der man kan få barna inn på et spor, som da igjen kan videreføres til et større prosjekt, som ble nevnt tidligere. Dette er en fin mulighet til å finne ut hvordan man kan jobbe med barns undring i utetiden om vinteren, om man føler at undringen ikke kommer like mye til syne i denne årstiden. Begge informantene kom med ulike muligheter og noen utfordringer de har opplevd ved barns undring om vinteren. Jeg opplever det som om at de ikke jobber så mye med undringen enn hva de har gitt uttrykk for. Det ser ut som at informant 1 jobber mer med det enn hva informant 2 gjør, men likevel kan både informant 1 og informant 2 jobbe og fokusere mer på det. Etter å ha gjennomført intervju med mine to informanter, virket det som om at begge ble mer observant på barns undring om vinteren, og at de skal ta mer tak i det.

5. Oppsummering

For å oppsummere mitt forskningsprosjekt har vi sett og svart på følgende problemstilling: «*Hvordan kan ansatte i barnehagen legge til rette for og møte barns undring i utetiden om vinteren?*». Denne problemstillingen ble svart på med hjelp av teori, intervju, drøfting og analysearbeid.

Under dette forskningsprosjektet valgte jeg å bruke en tilnærming som var kvalitativ, der jeg intervjuet to pedagogiske ledere. Grunnen til det var for å kunne se etter informantenes egne erfaringer, opplevelser og tanker om hvordan de legger til rette for og møter barns undring i utetiden om vinteren.

Det som kommer mest til syne, er at begge informantene har felles forståelse av begrepet barns undring, der de vektlegger at det er et viktig tema å jobbe med. Barns undring blir møtt

på en bra måte, men informantene opplever det som vanskeligere å legge til rette for det. Her kan det spille mange faktorer inn, da de jobber med flere som har egne meninger og tanker. Det viktigste er at de tar barns undring på alvor. Det virket også som om at begge informantene syntes det var vanskeligere å få til undringen om vinteren, men at de har fokus på det og kommer til å ha mer fokus på dette framover, noe som er utrolig bra. De er flinke til å reflektere rundt sin rolle om hvordan en skal opptre rundt barns undring, og hvordan de skal håndtere det. Jeg håper begge informantene tar tak i det og jobber med det, for det finnes så mange muligheter om man først starter, selv om det er vinter. Dette er også noe vi har sett på under dette forskingsprosjektet.

Hadde jeg intervjuet flere så hadde jeg nok hatt mer å spille på, men ut ifra det mine informanter svarte så føler jeg at jeg har fått svar på problemstillingen min. Jeg brukte som nevnt tidligere kun intervju som datainnsamling, men for å se om det svarene informantene mine kom med stemmer, så hadde det vært en idé og brukt observasjon i tillegg til intervju som metode for å kunne se det selv i praksis. Samtidig som at jeg kunne sett hvordan de andre ansatte opptre i praksis ved barns undring, og sett om svarene deres samsvarer med handlingen de gjør.

Min egen erfaring med å jobbe med denne bacheloroppgaven har gitt meg mer forståelse av barns undring og hvordan man kan møte og legge til rette for undring i utetiden, spesielt om vinteren. Jeg har også fått mye kunnskap og erfaringer ved å lese i pensum, se på ulike forskningsartikler og det å intervju pedagogiske ledere og høre deres opplevelser og erfaringer. Siden jeg er en kommende profesjonsutøver kommer jeg til å ta med meg all erfaring og kunnskap som jeg har fått av å skrive denne bacheloroppgaven, og mine tre år på Dronning Mauds Minne Høgskole. Ved å ta med seg dette videre, føler jeg meg enda bedre rustet og forberedt til å tre inn i yrket som en fremtidig barnehagelærer eller pedagogisk leder.

6. Referanseliste:

Amundsen, H. M. (2013). *Barns undring*. Fagbokforlaget

Bakke, H. H. K. (2022). *Natur, miljø og teknologi i barnehagen* (2.utg.). Universitetsforlaget

Bergsland, M., & Jæger, H. (Red.). (2022). *Bacheloroppgaven i barnehagelærerutdanningen*. Cappelen Damm akademisk.

Buaas, E. H. (2016). *Med himmelen som tak: Barns skapende lek utendørs* (3. utg.). Universitetsforlaget

Dalen, M. (2020). *Intervju som forskningsmetode- en kvalitativ tilnærming* (2. utg.). Universitetsforlaget

Drugli, M. (2019). *Små barns undring- en ressurs i hverdagen*.

<https://www.utdanningsforbundet.no/medlemsgrupper/barnehage/barnehagedagen/barnehagedagen-2019/sma-barns-undring--en-ressurs-i-hverdagen2/>

Eggebø, H. (2019). *Tematisk analyse – metodeartikkelen som løyser alt*

<https://helgaeggebo.no/tematisk-analyse-metodeartikkelen-som-loyser-alt/>

Ertzeid, H. (2023). *Barna er mindre på tur om vinteren: Se på snø og is som en mulighet*

heller enn en utfordring. Forskning. <https://www.forskning.no/barn-og-ungdom-fritid-oslomet/barna-er-mindre-pa-tur-om-vinteren-se-pa-sno-og-is-som-en-mulighet-heller-enn-en-utfordring/2150289>

Kibsgaard, S. (2014). Uterommets muligheter for barns fortelling og undring. I T. L. Hagen & M. Sæther (Red.), *Kreativ ute. Barnehagepedagogikk med uterommet som læringsarena* (s. 148). Fagbokforlaget

Kunnskapsdepartementet (01, 08, 2017). *Rammeplanen for barnehagen: forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/>

Larsen, A. K. (2017). *En enklere metode- Veiledning i samfunnsvitenskapelig forskningsmetode* (2. utg.).

Olaussen, I. O. (2014). Den kreative barnehagelæreren i uterommet. I T. L. Hagen & M. Sæther (Red.), *Kreativ ute. Barnehagepedagogikk med uterommet som læringsarena* (s. 217). Fagbokforlaget

Thagaard, T. (2018). *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitative metoder* (5. utg.). Fagbokforlaget

7. Vedlegg

7.1 Informasjon og samtykkeskjema

DronningMaudsMinne

HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Vil du delta i bachelorprosjektet

«Hvordan kan ansatte i barnehagen legge til rette for og møte barns undring i utetiden om vinteren»?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et bachelorprosjekt hvor formålet er å samle inn data om hvordan barns undring møtes i utetiden om vinteren. I dette skrivet gir jeg deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Formålet med mitt prosjekt er å se hvordan barns undring kan legges til rette for og møtes i utetiden om vinteren. Jeg ønsker å høre hva du som pedagogisk leder gjør for at dette skal fremmes, og hva dere gjør i barnehagen for å oppnå dette. Jeg ønsker å samle informasjon ved å stille ulike spørsmål om blant annet erfaringer og hvordan dere jobber med dette i barnehagen.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning er ansvarlig for prosjektet.

Hva innebærer det for deg å delta?

Metoden jeg skal ta for meg er intervju med pedagogiske ledere. Før intervjuet gjennomføres vil hver deltaker få tilsendt spørsmålene på forhånd, slik at hen kan forberede seg.

Informasjonen jeg får ut av intervjuet vil jeg bruke i prosjektet mitt. Alle opplysninger vil være anonymt og vil ikke bli gjenkjent i oppgaven.

- Hvis du velger å delta i prosjektet, innebærer det at du er med på et intervju. Det vil ta deg ca. 40 minutter. Intervjuet inneholder ca. 10 spørsmål om blant annet barns undring, ansatte sin rolle og hvordan barns undring støttes om vinteren.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke ditt samtykke fram til prosjektets slutt, uten å oppgi noen grunn.

Hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Jeg vil bare bruke opplysningene om deg til formålene jeg har fortalt om i dette skrivet. Jeg behandler opplysningene konfidensielt og alle navn anonymiseres.

Prosjektet skal avsluttes og sendes inn *26.04.2024*.

Med vennlig hilsen

Veileder: Claudia Melis og Hilde Merete Amundsen

Student: Ida Andrea Jamtøy

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet barns undring i utetiden om vinteren. Jeg samtykker til:

å delta i *intervju*.

Dato:

Siden prosjektet ikke er behandlet av SIKT, kan jeg ikke innhente din underskrift. Samtykket blir derfor gitt ved at du krysser av i boksen ovenfor.

7.2 Intervjuguide

1. Hvor mange år har du jobbet i barnehagen?
2. Hvilken aldersgruppe jobber du med?
3. Hva legger du i begrepet «barns undring»?
4. Har du noen erfaringer med barns undring i utetiden om vinteren?
5. Har du noen fortellinger om barns undring i utetiden om vinteren?
6. Opplever du at barns undring om vinteren er annerledes enn i de andre årstidene?
7. Hvordan kan du og dine medarbeidere legge til rette for barns undring om vinteren?
8. Hvordan kan du og dine medarbeidere møte barns undring om vinteren?
9. Har dere snakket sammen på avdelingsmøter eller i andre anledninger om hvordan dere kan legge til rette for og møte barns undring om vinteren?
 - a) Hvis JA, kan du gi noen eksempler?